

ESPÈCIES INVASORES

El Parc Natural usarà l'ADN ambiental en la represa del combat contra la granota toro

Permetrà detectar-ne la presència a partir de mostres d'aigua. Els gestors del parc estan satisfets de com de ràpid s'ha actuat, però no poden garantir que s'haja erradicat i ara acceleraran les faenes de lluita abans de l'època de reproducció, que comença a la primavera.

Deltebre Òscar Meseguer

L'ADN ambiental (*environmental DNA* en anglès: *Go Fish eDNA*) serà en els propers mesos la nova eina fonamental en la lluita contra la implantació de la granota toro al delta de l'Ebre. Permet saber quines espècies han nedit recentment en una massa aquàtica amb una petita mostra de l'aigua. El combat per part del Parc Natural del Delta es repren amb intensitat tot just ara, abans que els hipotètics exemplars que haguessen pogut driblar les mesures aplicades a partir de l'estiu passat, vagen abandonant la hibernació i es puguin reproduir. L'ADN ambiental s'aplicarà tant al filtre verd de l'hemidelta esquerre on es va detectar la presència de l'amfibi invasor com en desguassos i arrosars del voltant i en altres punts del Delta on hi ha hagut alertes no confirmades de la presència de la granota gegant, segons explica Nati Franch, tècnica del Parc Natural, que explica que es tracta d'"una campanya de detecció precoç" per a acabar d'avaluar "en quina situació exactament ens trobem".

La nova eina genètica s'afegirà a les mesures accionades l'estiu passat, quan es va instal·lar una tanca de dos metres d'alçada i 6.000 de llarg al voltant del filtre verd en qüestió, es va tancar la circulació de l'aigua del filtre i se'n van salinitzar les tres cubetes i els desguassos perimetrals. Això i els mostrejos insistents per a capturar exemplars, sobretot amb gamburgs, testos i nanses i també amb trampes per a adults, van fonamentar el pla d'acció de xoc contra la granota toro al Parc Natural del Delta des de la seua primera detecció, al juny del 2018, fins a l'arribada del fred. La granota toro (*Rana catesbeiana*) és una espècie invasora originària d'Amèrica del Nord, inclosa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, que depreda espècies autòctones i és especialment nociva per a la resta d'amfibis: si proliferés al Delta no només es menjaria la granota autòctona sinó que n'acabaria ocupant tot

Un home agafant mostres d'exemplars de granota toro amb un gànguil. / PARC NATURAL DEL DELTA DE L'EBRE

Les temperatures del Delta reduïxen en dos terços el temps de metamorfosi de l'amfibi

l'hàbitat perquè té deu vegades més capacitat de reproducció, segons els experts. És una espècie que pot viure entre 7 i 9 anys. Fa entre 20 i 25 centímetres i té un pes mitjà de 600 grams, encara que pot arribar a un quilò. Té una coloració entre verd i marró, amb l'abdomen blanc, i el cap aplanat i ample.

Des de les primeres prospeccions al Delta, es van arribar a capturar més d'un miler d'exemplars. L'informe del Parc Natural del 2018, a què ha tingut accés este periòdic, ho xifra en un total de 1.032 exemplars "a l'interior de la zona d'actuació", dels quals 979 eren capgrossos en diferents estadis de desenvolupament, 49 postmetamòrfics (ja amb quatre potes) i 4 individus adults, localitzats amb escoltes: canten a la nit i esta és la millor manera de localitzar-los.

LA DADA

1.061 exemplars es van capturar entre juny i octubre

Els gestors del parc estan "molt contents" de la celeritat amb què s'ha actuat fins ara i de l'"eficiència" de les mesures. El 10 d'agost ja s'havia instal·lat la tanca de confinament i entre el 12 i el 25 d'agost es va fer el bombeig d'aigua salada cap a l'interior del filtre, cosa que va fer que a partir del 31 d'agost ja no es capturés cap exemplar dins del tanca. La salinització de les aigües és un mètode utilitzat en diverses ocasions per a controlar espècies exòtiques d'aigua dolça. En este cas permet eliminar les larves de granota.

L'anàlisi del que va passar al filtre verd també ha permès confirmar que amb les temperatures estivals del Delta la granota toro pot completar la metamorfosi en un màxim de dos mesos, ja que durant els dos mesos de mostreig es van veure totes les fases de desenvolupament,

La gran dificultat per a veure i capturar adults, un dels principals obstacles

quan segons dades bibliogràfiques pot durar fins a dos anys. El més habitual són sis mesos.

VINT-I-NOU EXEMPLARS FORA DE L'ÀREA DE CONFINAMENT El més preocupant ara és que, segons l'informe, també es van capturar exemplars, concretament 29, d'entre 200 i 300 grams, fora del filtre i de la zona confinada. Es van capturar tots-fins a l'octubre aproximadament- al costat de la tanca però per l'exterior. Els tècnics van concloure que es tractava d'exemplars postmetamòrfics que van sortir abans de la construcció de la tanca.

Amb tota esta informació sobre la taula, després dels 41 dies de mostrejos i la faena ingent del 2018, l'informe del Parc descarta que haja hagut reproducció en els ambients aquàtics exteriors, però "no es pot

SENSIBILITZACIÓ

El Parc crida a comunicar qualsevol troballa

Atenent que ara és un moment crucial per a abordar l'erradicació de la granota toro, el Parc Natural ha fet una crida a la sensibilització de la gent, en el sentit "que si senten o veuen alguna cosa" indicària de la presència de l'espècie, "ho comuniquen al Parc o als agents rurals", i en el cas de topat directament amb un exemplar de granota invasora, que "en cap cas no l'alliberen". El que es vol evitar és que es generen "focus de dispersió" per "desconeixement de la gent". De fet, la hipòtesi amb més cos sobre l'origen de la irrupció al Delta és l'alliberament d'adults o de capgrossos per part de particulars.

descartar dispersió pels desguassos perimetrals", que també caldrà salinitzar a la tardor.

L'actual és un moment "determinant" en la lluita: les granotes que se n'hagen pogut sortir acabaran la hibernació (comencen a estar actives a partir dels 15°C de l'aigua), i la primavera i l'estiu són l'època de reproducció. El nombre d'ous per posta varia entre 20.000 i 40.000. Per tot plegat la setmana entrant, segons va avançar Franch, es reprendran els mostrejos i treball intensiu. Amb quines armes? Continuar amb nivells de salinitat alts i trampeig a l'interior del filtre, fer batudes a la zona perifèrica i als sistemes adjacents, amb escoltes nocturnes, i introduir l'ADN ambiental.

Els gestors ambientals de la zona són optimistes perquè es va actuar ràpid. El factor que, en canvi, convi-da si més no a la incertesa, és la dificultat per a veure i capturar adults, cosa que l'informe afirma que "condiciona el coneixement de l'estat de dispersió de l'espècie". Estos adults són capaços de fer moviments de més de tres quilòmetres. ■